

Ali znamo zaščititi kulturno dediščino Alp pred naravnimi nesrečami

Projekt **CHEERS – Cultural Heritage. Risks and Securing activities** stremi k zaščiti kulturne dediščine Alp pred naravnimi nesrečami.

Evropska komisija je uvrstila projekt CHEERS med projekte, ki prispevajo k doseganju ciljev **evropskega leta kulturne dediščine 2018**. Alpski prostor ponuja precej elementov kulturne dediščine, ki so del identitete alpskega prostora in ponekod bistveno prispevajo k lokalnemu gospodarstvu. Projekt naslavlja vse vrste kulturne dediščine (premični, nepremično,..) na območju Alp. Hkrati pa so Alpe ravno tisti prostor, kjer so naravne nesreče zelo pogoste in v prihodnje naj bi zaradi klimatskih sprememb postale še bolj uničujoče.

Za obdobje 2009-2018 smo ugotovili, da je v primerjavi z ostalo Slovenijo v Alpah:

- 20 % več zemeljskih plazov;
- 17 % več neviht s točo in močnimi vetrovi;
- 46 % več žledolomov.

Z namenom **zmanjševanja ranljivosti kulturne dediščine** bo projektna skupina s pomočjo novo razvitih transnacionalnih orodij, intervencijskih smernic in državnih shem, obravnavala obvladovanje posledic naravnih nesreč in blaženje škod na objektih kulturne dediščine petih pilotnih območij.

Trenutno izvajamo **delavnice z opazovalci projekta in deležniki** s katerimi iščemo usklajena izhodišča za zasnovo orodja za vrednotenje kulturne dediščine v Alpah, s katerim bomo skušali prispevati k učinkovitejšemu upravljanju pred naravnimi nesrečami in blaženju negativnih posledic potem ko se zgodijo.

Cilji projekta

Projektna skupina bo pripravila zasnovo novega sistema, ki bo vključeval vse ključne korake varovanja kulturne dediščine pred posledicami naravnih nesreč in blaženja njihovih negativnih učinkov, ko se že zgodijo. Prvi sklop zajema **zasnovo**

Slika 1: Srečanje projektnih partnerjev v Sloveniji je vsebovalo tudi ogled Antonijevega rova v Idriji (foto: M. Bizjak)

orodja za vrednotenje kulturne dediščine, ki bo omogočalo določanje prioritet pri varstvu in reševanju; drugi del bo obravnaval **analizo trenutne in prihodnje ogroženosti objektov kulturne dediščine** zaradi naravnih nesreč v Alpah; tretji sklop bo ponudil **predloge obogatenih načrtov varstva pred naravnimi nesrečami** posebej v povezavi s kulturno dediščino; v četrtem pa bo skupina **na pilotnih območjih predlog** novega sistema **testirala**, pripravila presojo prednosti in izdelala predlog prenosa na celotne Alpe.

O projektu

Triletni projekt (2018-2021) vodi Fundacija za okolje iz Lombardije, združuje pa **12 partnerjev ter preko 30 evropskih opazovalcev**, ki si skupaj prizadevamo za boljšo zaščito kulturnih virov v Alpah, izboljšanje sistema obvladovanja nesreč in zmanjšanje škode zaradi naravnih nesreč.

Projekt se bo izvajal v **okoljsko ranljivih alpskih regijah**, katerih bogata kulturna dediščina je **izraz lokalnih identitet**. **Zaščita kulturne dediščine v primeru naravnih nesreč** v večini

sodelujočih držav še ni ustrezno obravnavana.

Pilotno območje v Sloveniji pokriva širšo okolico mesta Idrija. Za projekt so posebej pomembna območja starega mestnega jedra Idrije z muzejem in Antonijevim rovom, območje klavž na Idriji in Belci, ter rake (transportne poti za vodo).

Projekt CHEERS sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj prek programa Interreg Območje Alp.

Več informacij: www.alpine-space.eu/cheers

Kontakt:

Gozdarski inštitut Slovenije
dr. Anže Japelj
anze.japelj@gozdis.si
+386 1 200 78 00

